

DÉLBÁCSKA

V. ÉVFOLYAM
284

Szerkesztőség: Templomudvar 2. szám
Kiadóhivatal: Péter király-u. 30. szám
Sürgőnycim: Délbácska. Telefon 137 sz.

NOVISAD, 1924 DECEMBER HÓ 7
VASÁRNAP

Előfizetési árak helyben és vidéken:
Egy óra 35 dinár, három óra 105 dinár,
félévre 210 dinár, egész évre 420 dinár.

Egyes szám ára:
1½ Dinár

Jog nélkül

Tudtuk, hogy úgy fog megtörténni, amint bekövetkezett. És hogy mégis próbálkoztunk azt talán inkább saját lelkiismeretünk megnyugtatása céljából tettük, Megpróbáltunk mindent, amit lehetett és nem rajtunk mulott, hogy még mindig jog nélkül kell élnie ezer és ezer novisadi magyar polgárnak. A választási névjegyzékek kiigazítása alkalmával ismét megismétlődött az, ami ez év januárjában és a mult választásokat megelőzőleg történt: kismizmizték a novisadi magyarokat a választói névjegyzékből. Keserű igazság ez, amelyen azonban nem szabad nekünk felháborodni, mert akkor talán nem tudnánk olyan nyugodtan megítélni ennek a fontosságát és nem tudnánk hideg következetességgel rámutatni ennek a jogfosztásnak minden súlyos következményére. A Délbácska több ízben megírta, hogy a választói névjegyzékek kiigazításánál a novisadi helyi hatóságok követték el a legsúlyosabb hibát, amikor nem igazították ki hivatalból a névjegyzéket, bár erre a törvény félreérthetetlen és félremagyarázhatatlan utasítást tartalmaz. Az egész Vajdaságban mindenhol hivatalból veszik fel minden év januárjában a választó jogosultakat csak éppen Novisadon nem. Természetesen az egyénekenkénti felszámolás olyan hosszadalmas utánjárásal jár, hogy a választójogától megfosztott négyezer novisadi magyar és német polgárnak csak egy jelentéktelen része szánhatta rá magát a névjegyzékbe való felvételhez szükséges bizonyítványok beszerzésének kálváriájára. A mostani névjegyzék kiigazítása alkalmával is csak néhány száz novisadi magyar és német polgár kérte felvételét, de még ezeket sem vették fel. Hogy miért nem? Nagyon egyszerű a válasz: nem voltak meg az összes szükséges bizonyítványok. Amilyen tisztelettel fogadjuk a névjegyzéket kiigazító bizottság ezen határozatát, épp olyan tisztelettel kérjük az illetékeseket: miért nem kérnek állampolgársági bizonyítványt fiainktól, amikor katonának viszik őket és leküldik az albán meg a bolgár határra, hogy az országot megvédjék a kacsákok és a komitácik betöréseitől? Vajon kérték-e állampolgársági bizonyítványt azoktól a magyar fiuktól, akik életüket áldozták ez országért? Ha kötelességteljesítésről van szó, akkor nem válogatnak, nem kérnek igazolványokat és bizonyítványokat, akkor mindenki jó. Nem úgy bánnak azonban velünk akkor, amikor a jogokat kellene osztogatni.

Az Oroszországból idemenekülteket felvették a névjegyzékbe, ezektől nem kértek sem adókönyvet, sem katonai igazolványt; 430 orosznak semmi más nem kellett igazolni, csak azt, hogy már hat hónapja Novisadon laknak és büntetlen előéletűek. Tehát már az oroszok is avansáltak, ők is I. osztályú állampolgárok és te jámbor magyar, aki eddig talán nem viseltettél valami tulzott szimpátiával és tisztelettel az ideszakadt oroszokkal szemben, most kellő alázattal üdvözlöd az I. osztályú állampolgárokat, akiknek bár kötelességeik nincsenek, jogaik vannak. A novisadi magyarok tehát ismét csak néma tanúi lehetnek majd a februári választásoknak és nem gyakorolhatják állampolgári jogukat. Azok azonban, akik azt hiszik, hogy ezáltal ártottak a magyarságnak, csalódní fognak. Csak mi novisadiak nem választathatunk, a Vajdaság egész területén azonban választanak a magyarok és ezek tudni fogják kötelességüket február 8-án. Azok akik azt hiszik, hogy a novisadiak kizárása a választójogból, számukra lesz előnyös, csalódní fognak.

Keddig zárva marad a beogradi egyetem

Tegnap megint voltak tüntetések az egyetemen — A rektor december 9-ig egyetemi szünetet rendelt el

A beogradi egyetemi hallgatók nacionalista érzelmű diákjai elhatározták, hogy meg fogják akadályozni a sztrájk terrorral való keresztülvitelét és ezért mintegy százötvenen az egyetem felé indultak. Mire a nacionalisták az egyetemhez értek, azt már megszállták a sztrájkoló diákok és megakadályozták a nacionalistákat abban, hogy bemennek az egyetemre. A két tábor között verekedés keletkezett, majd a sztrájkolók bevonultak az egyetem épületébe és bezárták az ajtókat. A nacionalisták erre rohantak indítottak az egyetem kapuja és ablakai ellen, de nem tudták behatolni.

Közben az egyetem épülete elé érkezett Popovics Pavle egyetemi rektor több tanár kíséretében, akit a sztrájkoló diákok beengedtek. A rektor azonnal összehívta az egyetemi tanácsot, amelynek ülése után a sztrájkoló diákok közé ment és felszólította őket, engedjék be társaikat az egyetemre, hogy azok hallgathassák az előadásokat.

A sztrájkolók azonban halani sem akartak erről. A rektor erre visszament a tanácssterembe és folytatta a tanácskozásokat a tanárokkal. Az ostrom ezalatt tovább folyt. Egyszerre csak feltűnt Szpaszojevics egyetemi titkár alakja, aki felosvasta a rektor hirdetését, melynek értelmében december 6-tól 9-ig szünetelnek az előadások az egyetemen.

A diákok hangos tetszésnyilvánításai fogadták a rektori hirdetményt, utána pedig kinyitották a kaput és az utcára mentek, ahol ismét voltak verekedések a két tábor között.

A zagrebi egyetemi hallgatók tegnap táviratot intéztek beogradi kollégáikhoz, amelyben köszönetet mondanak nekik, hogy melléjük álltak, amikor ők az egyetem autonómiájáért küzdenek. A beogradi és zagrebi sajtó túlnyomó részben barátságos hangon ír a diáksztrájkról és csak Pribicevics meg Pasics lapjai ítélik azt el.

Egyiptomban összeesküdtek

az angol kormány ellen

A londoni Daily Mail és a Daily Express arról az értesülésükről számolnak be, hogy a brit kormány több kiváló tagjának élete ellen az egyiptomi szélsőségesek egyik titkos szervezete összeesküvést kezdeményezett. A brit felelős hatóságok ezért külön védelmi rendszabályokat léptettek életbe.

A Daily Mail szerint az összeesküvés a Zaglul basa Wafd-pártja által folytatott propaganda eredménye. Az összeesküvés felfedezésének hírért lord Allenby sürgönyözött meg a Foreign Office-nek. A sürgöny folytán azonnal külön minisztertanácsot hívtak össze. A minisztertanács vezetőivel Johnson-Hicks belügyminiszter azonnal értesítette a Scotland Yard külön ügyosztályát. Az értesítés folytán a rendőrfőnököket sürgős értekezletre hívták össze és parancsot adtak azoknak a különleges rendőrcsapatoknak és ma-

gándektíveknek a szaporítására, akik a kabinet tagjainak őrzésével vannak megbízva. A kabinet egyes tagjait éjjel-nappal fegyveres titkosrendőrök őrzik. A Scotland Yard értekezlete azt is elhatározta, hogy valamennyi minisztérium azonnal rendőrtisztekből álló őrséget kapjon. Valamennyi tisztviselőt revolverrel szerelték fel.

A hatóságok külön gyakori utasításokat kaptak abban a tekintetben, hogy milyen magatartást tanúsítsanak, ha valamelyik miniszter vagy hivatalnok vagy kormányépület ellen merényletet kísérelnének meg.

A Star szerint akormány több tagja az utóbbi időben fenyegető levelet kapott, amely valószínűleg egyiptomiak köréből származik. A parlament megnyitása alkalmára ép ezért szigorú óvintézkedéseket tettek.

Ma választ Németország

A választási agitáció mai, utolsó napján az összes pártok minden erőfeszítést megtettek, hogy a vasárnapi küzdelemben biztosítsák a győzelmet a maguk számára. Amig eddig a választási propaganda csaknem kizárólag a plakátokkal való harcban, az újságokban való agitációban és a választási gyűléseken, elmondott beszédekben nyilvánult meg, addig mára valamennyi párt kivitte az agitációt és a propagandát az utcára. Berlin valamennyi városrészének utcáit autók járják be, amelyeket zászlók díszítenek és amelyek plakátokkal vannak telegraszva, hogy ilyen módon is gyűjtsék a szavazókat a holnapután reggel kezdődő választásra.

Különösen a konzervatív pártok tesznek ki magukért ebben a propagandában, mert ezek a pártok nagyon jól tudják, hogy az ő választóik körében a legnagyobb a politikai fásultság, amely különben egész Németországban jelentkezik. A német nemzetiek és a német néppárt, amelynek a konzervatív pártok közt a legnagyobb tömeget felelt rendelkeznek, igen erőlyes agitációt kezdtek meg és mindent elkövetnek, hogy választóikat megmozgassák.

A demokratikus pártok támogatására szolgál a napokban megkötött angol-német kereskedelmi szerződés, amelyet határozottan a demokratikus külpolitikának köszönhet a német birodalom és ime így a demokraták sikerének tulajdonítható. Amig Stresemann külügyminiszter hetek óta nem tesz mást, mint a vidéken a német néppárt mellett agitál, addig a diplomáciának sikerült az első nagy és határozott jelentőségű kereskedelmi szerződést az entente vezető államával megkötni. Németország ezzel a szerződéssel újból fölemelkedett az elismert nagyhatalmak sorába; a demokratáknak ezt a nagy vívmányát a konzervatív agitáció se disputálhatja el. Hiába igyekeznek hangzatos nacionalista jelszavakkal magukhoz hódítani a választótömegeket, ennek a kereskedelmi szerződésnek reális értéke sokkal nagyobb sullyal esik a mérlegbe, mint a leghangosabb szavú szónoklat.

Páris. A Quotidien részletesen foglalkozik a német választások jelentőségével és azoknak a német-francia viszonyra való visszahatásával.

— A német népnek — írja a lap — éppen úgy tisztán kell látania de-

ember hetedikén kötelességét, mint ahogy a francia választás május tizenegyedikén megértették a francia választás jelentőségét és tudták azt mivel tartoznak a nemzetközi békének.

Ha december hetedikén imperialista többség jönne létre, úgy Európa békéje veszélyeztetve volna. Ha azonban a német választók éppúgy leszámolnak az imperializmussal és megerősítik a köztársaságot, amint 1871-ben leszámolt Franciaország III. Napoleonnal, akkor Európa békéje és a német-francia együttműködés biztosíva lesz.

Ma jelöl

a Pribicevics-párt a novisadi kerületben

A független demokrata-párt ma tartja jelölő ülését Novisadon. A jelölésre vonatkozólag még nincs megállapodás a Pribicevics-párt hívei között. Az Orjuna tagjai Krizman Hinkot akarják jelölni listavezetőként a novisadi kerületben. Értesítéseink szerint azonban Krizman nem akarja vállalni a jelölést, mivel semmi kilátás sincs arra, hogy megválasztják.

A párt vezetői nem is akarták Krizman Hinkot jelölni listavezetőül, sokkal inkább szeretnék egy novisadi jelöltet. A novisadiak közül dr. Boksán Milos ügyvéd volt képviselő és dr. Latincics Jovan ügyvédnek vannak kilátásai, hogy megválasztják listavezetőnek.

Osztják a földet

Még 5000 dobrovoljac kap földet a Vajdaságban

A novisadi agrárhivatal mérnökei tegnap nyolcszáz hold városi földet osztottak ki a Suboticára telepített montenegróiaknak.

A telepesek azonban nem tudják a földet megmunkálni, mert sem pénzük sem szerszámjuk nincsen és ezért a földeket azonnal bérbe adták.

A Szuboticára telepített montenegróiak beadvánnyal fordultak az agrárreform minisztériumhoz és kérték, hogy utaljon ki számukra házépítéshez szükséges anyagot. A montenegróiak ugyanis tavaszig felépítik a házaikat és akkor lehozzák Montenegróból családjukat is. A Szuboticára telepített montenegróiak kivétel nélkül mind dobrovoljacok, legnagyobb részük Montenegro leginségesebb vidékéről Detinje és Plevlje környékéről vaíók.

Az agrárreform minisztérium a dobrovoljac egyesület közbenjárására 800—1000 hold szubotici városi földet utalt ki újabb 300 dobrovoljacnak.

A dobrovoljacok legközelebb megérkeznek Szuboticára és átveszik a kiutalt földeket. Az agrárreform minisztériumban a választások kiírása óta 5000 dobrovoljac jelentkezett, akiknek legnagyobb részét a Vajdaságban helyezik el.

Az osztrák tisztviselők nem kapnak karácsonyi ajándékot

Az osztrák köztisztviselők néhány nappal ezelőtt azzal a kéressel fordultak a kormányhoz, hogy rendkívüli karácsonyi segítyt folyósítson számukra egy havi fizetés alakjában. A kormány ezzel a kérdéssel kapcsolatban minisztertanácsot tartott, amelyen elhatározta, hogy az állami hivatalnokok követelését elutasítja. A köztisztviselők már ma értesültek a minisztertanács határozatáról, aminek következtében rendkívüli izgalom vett rajtuk erőt.

Három korszakalkotó találmány

Erőátvitel tengeri hullámokból — Nyolcszoros sebességre fokozzák a kábelsürgönyöket — Forradalom előtt a hajóépítési technika

Berlin. A legutóbbi napokban a technika területén három olyan találmány is történt, amelyek mindegyikét korszakalkotónak mondják.

Az egyik találmány Sven Lundberg svéd mérnök nevéhez fűződik. A svéd mérnök egy olyan készülékkel lepte meg a világot, amely a gépek hajtásához szükséges erőforrást a hullámokból nyeri. A készülék többszáz méter hosszú, száz méter széles, huszezer tonna súlyos. A hullámmozgás pumpák hajtásához szolgál, amelyek a víz turbinába terelik és generátor segítségével elektromos erőre változtatják át. Ludenberg reméli, hogy a hullámokban rejlő energia hatvan százalékat tudja hasznossá tenni. 2 és 2,5 méter magas hullámok 30.000, 6 méteres magas hullámok 68.000, 7 méteres hullámok 90.000 lóerőt szolgáltatnak. A feltaláló azt hiszi, hogy találmányát értékesíteni tudja, ha a hullámok által szolgáltatott erőt kábeleken keresztül szárazföldre juttatja. A találmányt legalkalmasabban repülőgép álmotornak lehet felhasználni.

A másik találmány a kábeltechnika újítása. A rádió korszakában ez igen fontos találmány. Az eddigi kábeleknél legnagyobb hibájuk az volt, hogy ki voltak téve légköri szeszélyeknek. A német telegraf technikai intézet vezetője, dr. Wagner professzor, az oceánkábel e hiányosságát megszüntette, olyan módon, hogy a kábelcsövek anyagát szilárdabbá és megbízhatóbbá tette. Az új találmány nyolcszoros gyorsasággal bonyolítja le a kábelsürgönyöket. A találmányt megvette a Vestern Electric Rt. is, amely már a legközelebbi időben Amerikában fogja alkalmazni.

A harmadik találmány ismét német. Hamburgi táviratok szerint Heinrich Hansel kitalálta a hajó építésének a megszüntetését. Az új találmány a Fettner-féle rotortalálmányt használja fel és e motoros eljárás, amely nagyon megolcsóbbítja az új hajók építését, amennyiben az eddigi olajfogyasztást ötven százalékkal csökkenti, egyben lehetőséget is ad, hogy a hajó fölösleges terheit többszáz tonnával lecsökkentsék. E rotorhajókat Hamburgban már meg is kezdték építeni, mintegy kilenc-tízszáz tonnájú sulyu Rotornak különben a váltakozó áramú indukciós elektromotorok forgórészét nevezik. Az új eljárás a dinamó-elektromotoros gép és az olajra berendezett motornak szerencsés kombinációja. Míg ma egy hétezeröttszáztonnás hajóhoz, amely kétezerháromszáz lóerős motorral tizenegy tengeri mérföldnyi menet-sebességgel ér el, e sebesség egyetlen rotor alkalmazásával garantálható.

A noviszádi radikális-párt beháboruja

A Popovicki csoport egy küldöttsége Beogradban — Mindkét csoport cáfolja a pártszakadásról szóló hírt

A noviszádi radikális-párt két tábor között még mindig nem állt helyre a béke és az eddigi jelek szerint valószínűleg nem is békülnek ki a fiatalok és öregek.

A radikális-párt főbizottsága tudvaleg megsemmisítette Popovicki Pavle jelölését és úgy határozott, hogy új jelölést kell tartani. Popovicki Pavle hívei azonban nem akarnak megnyugodni ebben a határozatban, hanem mindenáron ennek megváltoztatására törekuszenek. Ha azonban ez nem sikerülne, beleegyeznek az új jelölésbe, mert biznak abban, hogy a december 12-én megtartandó jelölő ülésen ismét ők lesznek többségben. Popovickiek csak attól tartanak, hogy ha most ismét ők kapnak többséget, a beogradi központi bizottság esetleg ismét megsemmisíti a választást és egész egyszerűen Gyorgyevics Mitát jelöli a noviszádi járásban. Ezt megelőzendő Popovicki híveinek egy küldöttsége ma Beogradba utazik és a központnál igyekszik befolyást gyakorolni Popovicki Pavle érdekében.

A radikális párt vezetősége — melynek Gyorgyevics Mita a jelöltje — azonban bizik abban, hogy a legközelebbi jelölő ülésen Popovicki pártja kisebbségben maradt és a többség Gyorgyevics Mita mellett foglalt állást.

Mialatt a radikálisok két táborában nagyban folyik a készülődés a harcra, azalatt a „Vajdaság” egy harmadik jelölt mellett igyekszik hangulatot csinálni: ez a harmadik jelölt Miroszavlyevics P. Koszta a Kereskedelmi és Iparkamara elnöke. Miroszavlyevicsnek azonban nagyon kevés híve van a radikális pártban és így az ő jelöléséből valószínűleg semmi sem lesz.

A radikális párt két csoportja között olyan éles az ellentét, hogy — mint a noviszádi Narod írja — valószínűleg pártszakadásra kerül a sor és a radikálisok a noviszádi kerületben két listával vesznek részt a választásokon.

A Délbácska munkatársai érdeklődött mindkét csoport vezető tagjainál, hogy mennyiben felelnek meg azok a hírek, amelyek pártszakadásról szólnak? Mindkét helyen azt a kijelentést tették, hogy pártszakadásról szó sem lehet. Az ifjak szerint azért nem lesz szakadás, mert ők vannak többségben és a kisebbségben levő vezetőség alá fogja magát vetni a többség határozatának, a mai vezetőség körében pedig az a vélemény, hogy nekik van többségük a pártban és ha a kisebbségben levő Popovicki csoport is meg fog erről győződni, akkor megszünteti különakcióját és tiszteletben tartja a többség akaratát.

A beogradi diákok vádolják a csendőrséget

Büzbomba a zagrebi egyetemen — A szubotocai jogakadémián is sztrájkolnak az ellenzéki diákok

Az egyetemi hallgatók elleni roham még mindig élénken foglalkoztatja nemcsak Beogradot, hanem Zagrebót is. Az egyetemi diákok többsége által kimonodott négy napos tiltakozó sztrájkhoz nem akartak csatlakozni a nacionalista diákok. Erre a zagrebi egyetemen a sztrájkoló diákok behatoltak az előadóterembe büzbombákkal és zajongással akarták megzavarni az előadásokat. Az egyetem vezetősége rendőrséget hivatott és annak segítségével eltávolította a rendezőket az egyetem épületéből.

A beogradi egyetemi hallgatók egyesülete tegnap kommunikét adott ki, amelyben megállapítja, hogy a beogradi rendőrtörökségnek az az állítása, mintha az összeütközést a diákok idézték volna elő tendenciózus. Nem a diákok provokálták az összeütközést, hanem a csendőrök támadták meg a diákokat és be is hatoltak az egyetem aulájába.

A radikális egyetemi hallgatók tegnap a Páris szállóban gyűlést tartottak és helyeselték Pribicevics közoktatás-

ügyi miniszter ismeretes nyugdíjazási rendeleteit. Határozati javaslatot fogadtak el, amelyben bejelentik, hogy vasárnapra gyűlést fognak összehívni az egyetemen, amelyen a nacionalista eszmék mellett fognak állást foglalni.

A zagrebi és a beogradi rendőrségnek az egyetemi ifjúság ellen intézett támadása a szubotocai jogakadémia hallgatói között nagy felháborodást keltett. Az egyetemi ifjúság ellenzéki csoportja tegnap délelőtt az egyetem épületében rendkívüli gyűlést hívott össze és azon több szónok elkeseredetten támadta a kormányt, amely szemethunya a rendőrség eljárásának.

A felszólalások után az ellenzéki egyetemi ifjúság egyhangúlag elhatározta, hogy szolidaritást vállal a beogradi és zagrebi egyetemi ifjúsággal és tiltakozásának jeléül öt napos sztrájkot kezd és nem látogatja az előadásokat.

Az ifjúság által megválasztott bizottság közölte a jogi fakultás dékánjával az öt napos tüntetősztájkot.

Az ellenzéki egyetemi ifjúság az öt-

napos sztrájk időtartama alatt el van határozva arra is, ha a kormányhoz tartozó pártok diák hívei még is látogatni akarják az egyetem előadásait, úgy azt mindenáron megakadályozzák.

Hannover a borzalmak városa

Egy év alatt hatszáz ember tűnt el

Haarmann bűnügyével kapcsolatosan a hannoveri rendőrség statisztikát tett közzé, hogy 1923-ban Hannoverben 500—600 ember tűnt el.

A Haarmann-pörben legelső sorban a hannoveri rendőrség szerepét kell tisztáznia a bíróságnak. Tudott dolog ugyanis, hogy Haarmann ismeretségben volt a rendőrséggel, sőt azt állítja, hogy a rendőrségen aktív szolgálattal teljesített. Már a nyomozás során felüggesztett a miniszterium állásától négy rendőrtisztviselőt és három rendőrségi altisztet, továbbá Müller rendőrbiztost mindaddig, amíg bűnösségük kérdése nem tisztázódott. Kétségtelen megállapítást nyert, hogy Haarmann hónapokon át estéről-estére együtt volt a bűnügyi rendőrség számos tisztviselőjével, velük mulatott és velük dorbézolt. Ezeket a találkozókon mindig Haarmann fizette a dárídók költségeit.

Haarmann „Lasso Világintézet” címen több, szintén beteges hajlamu társával privát detektívintézetet alapított. Ezt természetesen azért tette, hogy detektívnek mondhatta magát. Tényleg sikerült is neki egy magán-detektív-igazolványt szereznit, amelyet azonban a saját intézete állított ki számára.

A bíróság tegnap Grans kihallgatását folytatta.

Arra a kérdésre, hogyan ismerkedett meg Haarmannal, elmondja Grans, hogy 1919-ben a legnagyobb inségben volt. Ebben az időtáiban ismerkedett meg Haarmannal a hannoveri pályaudvarnál. Ott ödöngött Haarmann majdnem minden nap és igyekezett ismeretséget kötni olyan fiatalemberekkel, akik megtetszettek neki. Új ismerősével Haarmann rendszeresen elment a törsvendéglőjébe, az ó-város egy kis sötétsébe, ott megvendégelte a kiszemelt áldozatát, aztán meghívta magához. Ő is így jutott el Haarmannhoz, akiről nem is sejtette, hogy gonosztevő. Ebben az időben abból élt, hogy ócska ruhákkal kereskedett.

A déli szünet után Haarmann harmadik gyilkossági esetét kezdte el tárgyalni. Ez a meggyilkolt egy tizenhét éves, Schulze Vilmos nevű tanuló, akit Haarmann 1923. március huszadikán ölt meg. Amikor az elnök felmutatta a meggyilkolt képét Haarmann tagadott, mikor azonban a ruhát látta beismerte a gyilkosságot. A tegnapi tárgyaláson még öt gyilkosságot ismert be.

A Vestaszűz

Írta: Gáspár Jenő

I.

A Forum márványpalotái fehéren szikráztak a délelőtti napsütésben. Jupiter Stator templomának gigantikus homlokzatát aranykékben érte a nap, a Vesta templom hűs, fehér oszlopcsarnokában fáradtan és ernyedten hulltak alá az oszlopfőkről a virágfüzérék. Az aranymérőldkő sugározva állt ki a földből, mint valami lángoszlop, duzzadó önérettel hirdette, hogy itt, a Forum sarkában van a világ közepe, ide fut össze a világ minden útja, itt kezdődik minden út, minden élet, s minden a világon, arany, márvány, érc, bronz, művészet, erő, hatalom és virág csak azért van, hogy annál nagyobb legyen az Urbs, a Város, Róma...

A senatus palotájának lépcsőin szennyes tömeg gomolygott. A ragyogó palota, s a szikrázó Forum csodálkozva nézte a rongyokat, amelyeket a Tiberisen túl levő városrészek lakói hoztak ide, hagymaszagokkal, keserű dühökkel és mocskos szájjukkal. A tömeg hullámzott és tájtékozott, mint tavasszal a szent Tiberis, mikor szöke hullámai piszkos sárgára festi az ár és tehetetlen dühében megnyalja a márványpa-

lotákat. És sziszegve csapott fel a gyűlölet az emberek ajkán, mikor egy-egy patricius elhaladt a basilicák árkdíjai alatt.

— Ez is olyan, mint Titus...
A fiatal patricius neve, mint ostorcsapás vágott végig a tömegben. Az öklök a levegőbe emelkedtek, a szitkok erősödtek, mikor a senatus palotájának nagy terraszain feltűnt a tribun szikár alakja.

— Üdv a tribunnak — üvöltött a nép.

Lucius, a néptribun mosolyogva fogadta az üdvözlést. Ebben a mosolygásban volt valami önteltség, guny és lenézés, amely a tömegnek, piszkos és hagymaszagu híveinek szólt. Tógája finom ráncokban hullott le alakjáról és jobb kezében tekercset szorongatott.

— Üdv Róma népének — adta vissza az üdvözlést.

— Hoztál itéletet? — harsogott a szennyes áradat torka.

A tribun kidüllesztette mellét. Tarfejét felemelte s a gunyos mosoly vonagló göggé torzult a száján.

— Hoztam.

— Az istenek tartsanak meg — üvöltött a plebs és körülállta a rostrumot.

A néptribun felment a szöszékre, körülnézett a Forumon, s mintha a büszke

palotának beszélne, s azokra mondana itéletet, elkezdte:

— Minthogy Róma népe nem tűrhette, hogy bárki ebben a köztársaságban büntetlenül kövessen el bűnt, s mert Lyciasnak, a Tiberisen túl élő testvéremnek...

A „testvér” szót színészes hangsúlylyal megnagyonta a tribun, aztán kissé megállt. Élvezte a hatást. A népnek tetszett. Az emberek egymásra néztek és úgy bólintgattak.

— Jól mondja.

— Folytasd csak tribun — szólt egy recsegő hang.

A tribun mosolygott és folytatta:

— ...ismétem, testvéremnek leányát, a szép Lycét, Titus, a gögös és kéjszóvár patricius kergette a szegyenbe és a Tiberis siri gödrébe s mert ugyanez a Titus, a panaszokod apát megölte...

— Halál reá — üvöltött a nép.

— ...senatus úgy döntött, hogy Titus száműzetésbe menjen és vagyona a nép között kiosztassék...

A tribun összecuska a tekercset és lenézett a tömeg arcába. Az most boldog volt, az utolsó mondat ragyogott ezen a százszáju arcon. Nem kellett már a halál, csak a pénz... Valaki elkiáltotta:

— Menjünk Titus házába.

— És a tömeg rohant. Egy pillanat alatt üres volt a Forum. A tribun még egy ideig ott állt az emelvényen diadalmos pózában. Olyan volt, mint egy rosz színész, akit nagy jelenetnél ott hagy a közönség.

2.

Titus gyaloghintója épen be akart fordulni a Forumra, mikor a tömeg az utcába gomolygott. Az egyik szolga remegve szólt:

— Uram, ezek téged akarnak.

Titus, a fiatal patricius villámgyorsan ugrott ki a kövezetre. Erő és karcsúság volt az alakja, a szemeiben elszántság. Teljes katonai díszben volt, a senatus elé készült, hogy előadja védelmét. Kezében megcsillant a kard.

— Csak jöjjenek.

A tömeget egy pillanatra földhöz szegezte a csodálkozás. Velezületett rabszolga mersze megtorpant az ifjú patricius vakmerősége és parancsoló tekintete előtt. Ők sokan voltak, ez pedig egyedül. És mégis szembe mer velük állni. Önkéntelenül hátrább húzódtak. Ekkor felcsatant Titus hangja.

— Piszkok. A senatusba akarok menni. Félre.

— És előrelépett. Ekkor egy hatalmas termetű halász ugrott a tömeg élére.

Japán készülődései a tengeren

A szélsőkeleten tornyosuló felhők — Ha majd Japán megmozdul — Amerika vészkiáltása

A washingtoni konferencián Amerika azon előterjesztést tette, hogy az angol, amerikai és japán hadiflotta 5-5-3 arányban álljon egymáshoz, amit a japán megbízott azon feltétel mellett volt hajlandó elfogadni, ha felhagynak a Honkong melletti Marschal és az ausztráliai vizeken levő Alent szigetek az erődítések és flottabázis kiépítésével. Ezt nem fogadták el. Erre Japán megkezdte hadiflottájának kibővítését és könnyű cirkálóit 276.000 tonnára, tengeralattjáróit pedig 127.653 tonnára emelte s pár év alatt tengeralattjáróinak és cirkálóinak egység-száma felülmúlja majd Amerika és Anglia egyesített hadiflottájának egységeit. A mostani cirkáló már teljesen elegendő arra, hogy Kamesatkától Formosa szigetéig ellenőrizze a tenger s így Ázsia számára szükséges segélyforrásait teljesen hatalmában tartja.

Japán flottaprogramjának ilyen hatalmas arányokban való megvalósítását Anglia és Amerika aggóva figyelik s a Fortnightly Reviv novemberi számában az amerikai flottabizottság alelnöke kiadja a jelszót: veszélyben Anglia és Amerika tengeri hatalma.

Amerika aggóva látja, hogy, míg a Filippin-szigetek amerikai flottabázisa kellőképp meg van erősítve s csak az amerikai flotta gyorsaságától függ, hogy Manillát, szélsőkeleten ezen Gibraltárját a háboru esetén kellő időben elérje és így megvédje addig Anglia, bár évenként 55.000 font sterlinget áldoz flottája fejlesztésére, képtelen kellő erővel egy keletkező konfliktusba beavatkozni, mert sehol sincs a közelben flottabázisa.

A tervbevevett flottabázis kiépítését Singaporenál az angol munkáskormány abbahagyta, holott még ez sem felelne meg annak a legelső célnak, hogy t. i. Anglia egy tengeri háboru esetében a leggyorsabban a helyszínen legyen mert Angliától 8000 mérföldre van Japántól pedig 3000 mérföldre s így a japán flotta helyzete sokkal előnyösebb mint az angol flottáé. Ezért angol érdek is, hogy az amerikai flotta minél tökéletesebb és hatalmasabb legyen s így kellő erővel vehesse fel, az angollal egyesülve a versenyt a hatalmasan fejlődő japán hadiflottával, ha mozdulni merne s a két állam közös érdekeit szélsőkeleten veszélyeztetné.

Míg a két európai állam ilyen gyenge, addig Japán pillanatról-pillanatra erősebb lesz s a japán kormányok mind megegyeznek azon törekvésben, hogy Japán flottájának fejlesztése öt keleten olyan hatalmassá teszi, mellyel Amerika s Anglia egyesült hadiflottája sem képes versenyre kelni. (i. r.)

Hogyan igazítják ki a névjegyzéket?

Visszautasítják a legtöbb magyar kérvényét

A választói névjegyzéket kiigazító bizottság munkáját immár befejezte úgy, hogy most mi is megismerhetjük annak a munkának az eredményét.

A bizottság munkájával a kormány feltétlenül meg lehet elégedve, mert a magyarokat ugyiszlólván mind visszautasították és így Novisad városában megint csak nem fognak szavazni a nemzeti kisebbségek tömegei. Ily módon a választást már most elintézték. Nem is kellett meg várni a február 8-át.

Egész őszintén szólva, mi nem is fűztünk nagy reményeket a választói névjegyzéket kiigazító bizottság munkájához, mert tudtuk, hogy a belügy-ministerium titkos rendelete úgy is el fogja gáncsolni a magyarok választójogát. Különösen az állampolgársági bizonyítvány követelése tette lehetlenné a magyarok felvételét a névjegyzékbe.

Epen ezért a Délbácska felelős szerkesztője Tomán Sándor felkereste dr. Sztéfánovics Zsárkó polgármestert és megkérdezte, hogy feltétlenül megkövetelik-e az állampolgársági bizonyítványt? Dr. Sztéfánovics Zsárkó polgármester kijelentette munkatársuk előtt, hogy azok, akik 1910 előtt már

itt fizettek adót, vagy ha ők maguk nem is, de atyjuk fizetett adót Novisadon ezzel eléggé igazolják állampolgárságukat és ezektől nem is fognak követelni állampolgársági bizonyítványt. Dr. Belajcsics Vladimir törvényeségi elnök pedig kijelentette, hogy nem kell külön bizonyítvánnyal igazolni, hogy valaki nincs csőd alatt, hanem elegendő ha a polgármester igazolja, hogy tudomása szerint az illető sem csőd alatt nincs sem gondnokság alatt nem áll. Ezek után lapunk felelős szerkesztője — aki személyesen intézte a névjegyzék kiigazítás ügyét — a fentiek figyelembevételével szerzte be az összes szükséges bizonyítványokat és a bizonyítványok beszerzése után adta be a kérvényeket a választói névjegyzékbe való felvétel ügyében.

A bizottság döntött is a beadott kérvények ügyében és ezek legnagyobb részét visszautasította. Nem akarjuk egyenként felsorolni az elutasítottakat, akik mind bennszülött novisadiak, de kissé érthetetlennek tartjuk, ha 430 oroszt minden skrupulus nélkül felvesznek, akkor olyanokat, akik állampolgári kötelezéseiket a legpontosabban teljesítik, az állampolgári jogok gyakorlásából kizárnak.

Mit fog tárgyalni

a kisantant bukaresti konferenciája

Szövetségbe akarják tömöríteni Romániát, Lengyelországot és a balti államokat. Az olasz-román-jugoszláv szövetség terve Franciaország ellen irányul

Bukarest. A kisantant külügyminiszterei a jövő év januárjában Bukarestben konferenciát tartanak. A tárgyalások legfőbb anyaga az orosz-kérdés lesz, amelyet tudvalevően a Prágában tartott legutóbbi konferencia alkalmával kikapcsoltak a tárgyalásra került kérdések anyagából.

Nem titok, hogy a kisantant, melyet a három államnak azonos érdeke hívott létre a magyar kérdés hatása alatt az orosz kérdés tekintetében korántsem egységes.

Jugoszlávia és a pánorosz gondolat

A kisantant államai közül egyedül Románia az, amely nyílt konfliktusban van Oroszországgal s ezért nem ismerheti el azt de jure. Jugoszlávia kénytelen olyan magatartást megőrizni, amely megfelel a maga annyira különböző belpolitikai áramlatainak. A fő vád, amelyet Pasics és radikális pártja felhozna Radics horvát parasztpártja ellen az, hogy utóbbiak összekötést tartanak fenn a harmadik internacionáléval és Moszkvával. Pasics kormánya számára csak ez a belpolitikai

akadály forog fenn Oroszország elismerését illetően.

Mintegy azonban Szovjetországot valójában ugyanazt a nagyszláv politikát űzi, mint a cári Oroszország, Jugoszlávia sohasem foglalkozhat el nyíltan ellentétes magatartást Oroszországgal szemben.

Ez volt az oka annak, hogy a legutóbbi lyublyanai konferencián Duca, román külügyminiszter nem tudta elérni, hogy Jugoszlávia csatlakozzék a besszarabiai kérdésben indított diplomáciai akciójához.

Ami Csehszlovákiát illeti, Benes külügyminiszter nem csinált belőle titkot, hogy véleménye szerint országának az érdekei parancsolólag követelik Szovjetországot elismerését. Mint Anglia, úgy Csehszlovákia is iparosország és szüksége van az orosz fogyasztókra s az orosz nyersterményekre.

Balti államok szövetsége Romániával

Mindebből nyilvánvaló, hogy az orosz kérdésben a kisantant államainak az érdekei korántsem haladnak párhuzamosan. Eppen ezért azok a keleti ál-

lamok, amelyeknek létérdekük, hogy a bolsevizmus esetleges támadásaival szemben megvédelmezzék országaikat, újabb alliansz alakulásán dolgoznak, amellyel bolsevistaellenes barriert alkossanak az orosz határokon. Ilyen kordont jelent a román-lengyel szövetség, amely azonban egymagában nem mutatkozik elég erősnek. Eppen ezért a keleti államok kétirányú akciót indítottak. Lengyelországot be akarják léptetni a kisantantba, másodsor pedig szövetséget akarnak létrehozni, egyfelől a román-lengyel alliansz, másfelől pedig a Balti bolsevista államok: Észtország, Lettország, Litvánia és Finnország között. Ez a balti szövetség azonban még meg sem indult a megvalósulás útján s csupán a diplomáciai körök beszélnek róla, míg Lengyelországnak a kisantantba való belépése elől most már minden akadály elhárult.

A román-olasz-jugoszláv alliansz terve

A bukaresti kisantant konferencia éppen ebből a célból ül össze. Románia nem először fogja ez alkalommal megkísérelni, hogy Lengyelországot a kisantant másik két állama befogadja. Jugoszlávia nem ellenzi a tervet, de azok a területi és gazdasági ellentétek, melyek Lengyelországot és Csehszlovákiát között fennállanak, nem lesznek egykönnyen áthidalhatók. Eppen ezért Csehszlovákián fog mulni, hogy beleegyeznek Lengyelország felvételébe. Arra az esetre, ha Csehszlovákia vonakodnék Lengyelországot a kisantantba befogadni, erősen aktuálitást nyert az olasz-román-jugoszláv szövetség terve, amelyről az utóbbi időben olyan sokat lehet hallani. Ez a szövetség volna hivatva pótolni az orosz-ellenes északkeleti allianszot.

Vissza az európai egyensúlyhoz

A nyugati lapok közül a külpolitikailag kitűnően értesült Vossische Zeitung részletesen foglalkozik ennek az olasz-jugoszláv-román szövetségnek a tervével. Azt mondja, hogy ez volna az első lépés az európai egyensúly háboruelőtti jelszavához való visszatérésnek. A lap szerint a szövetség jelentősége meg sem mérhető és léte egymagában alaposan megváltoztatná azokat az erőviszonyokat, melyeket a békeszerződések létrehoztak. Az olasz-jugoszláv-román blokk véget vetne a Clemenceau által diktált francia satraparendszernek. A szövetség célja — írja a lap — nagyon világos. Románia hiába keresett támogatást Párisban és Londonban a besszarabiai kérdésben. Jugoszlávia, amelynek útja az Adriára végképp el van zárva, az Égei tenger felé törekszik és ezért olasz segítségre van szüksége Görögország ellen. Olaszország befolyását a Földközi tengeren már lényegesen megerősítette, most Románia segítségével a Fekete-tenger vizeire törekszik.

Bukaresti diplomáciai körökben azt mondják, hogy a román-olasz-jugoszláv alliansz terve légből kapott a Romániának nincs szándékában a kisantant tekintélyét egy újabb katonai szövetség megkötésével gyengíteni.

— **Miniszterek utazása.** Nincsics külügyminiszter tegnap este Bodrero beogradi olasz követ kíséretében Rómába utazott. — Zserjav Gregor Lyublyanába, Vilder Veceszláv belügyi államtitkora pedig Susakra utazott.

— **Felépítik a leégett szuboticiai színházat.** A szuboticiai színház felépítésére a város pályázatot hirdetett. A pályázati idő november elsején járt le és a városi tanács a napokban ülést tartott, amelyen a benyújtott pályázatokkal foglalkozott. Összesen hat pályázat érkezett a városhoz, amelyek közül egy hazai jól ismert műépítész tervét fogadta el. Azonkívül két más tervet megvásárolt, egyet pedig megjutalmazott Gyorgyevics főispán a kormánytól kétféle millió dinár segélyt remél kapni a színház felépítésére, úgy, hogy ebben az esetben a tavasszal már megkezdhenék a színház felépítését.

— **Dr. Pernart szabadlábra helyezték.** Zagrebből jelentik: Dr. Pernar Iván rádcspárti képviselőt akit két héttel ezelőtt letartóztattak, tegnap éjszaka szabadlábra helyezték.

— Mit álltok? Kezünkben a fickó.

És rávetette magát Titusra. A patricius kezében villant a kard s a halász bödülve hullt a kövezetre. A fejét érte a csapás. A vér szaga egyszerre felkorbácsolta a tömeg szenvedélyeit. A hátsó sorok előbbre nyomták az előállók. A kard villogott, minden villanás egy-egy fej. Titus nevetve biztatta a csöcseléket:

— Jöjjetek, csak jöjjetek...

Ekkor felesattant hátul a tribun hangja.

— Az isteni nép csak nem fél e síhedertől?

Az isteni nép erre elbődült. Előrohantak s egymás hulláján keresztül gázoltak Titus felé. Körülvették. Titus fonséges nyugalommal és szépséggel vagdalkozott. Ekkor valaki hátulról lefogta a karját. A kard kihullott a kezéből. Fogoly volt.

Diadalordítás rázta meg az utcát. Az isteni nép most már bátor volt.

— A Tiberisbe vele — kiáltotta valaki.

— A Tiberisbe — üvöltötte száz és száz torok.

A tribun félreállt és karbatett kezeikkel mosolygott, mintha semmit sem hallott volna, a tömeg pedig elkezdte

hurcolni a patriciust magával. A szomszéd utcákon egyszerre elcsendesedett minden. Fehérruhák villantak át a fekete embergyűrűn.

— Vesta papnői — sütogetta Titus.

A tömeg áhítatos csendben engedett utat a papnőknek. A legelől menő papnő, magas karsu, fehérarcu és kékszemű, mikor meglátta a lefogott Titust, hozzátépett.

— Ki vagy?

— Titus, a Juliusok családjából.

A vestaszűz szeliden nézett az ifjú arcába. A tribun akkor már közelebb jött. Sietett a felvilágosítással.

— Elitél.

A vestaszűz arcán ekkor biborszín futott végig. Aztán fátyolát lassan Titus fejére borította, lassan, fonséges szépséggel.

— Szokásaink értelmében. Vesta védence...

És a hangja, mint ezüst hárfá zengett a döbent csendben.

3.

A tömeg mozgott.

— Az istenek is a patriciusnak kedveznek.

Aztán lassan szétoszlott. Titus ottan térdelt a földön és a vestaszűz kezét csöskolta.

— Minden tulkomat az isteneknek áldozom és kertjeim minden virágát neked, neked...

— Az istennőnek Titus, az istennőnek. Ő mentett meg.

Titus úgy érezte, hogy ez a fehér arc, s ezek a kék szemek az ő megmentői, amelyek most itt az élet és halál küszöbén megnyitották az ő szemét, hogy más szerelem is van a világon, mint amilyenért eddig életét is kockára tette... Ez a fehér, ragyogó, virágos, rózsás női arc...

— Minden virágot csak neked. Ő, mond meg a neved... — A vestaszűz szeliden szólt:

— Nincs nevem...

— A neved — sikoltotta Titus, és a vestaszűz fehér köntösét csöskolta.

— Nincs nevem — hangzott ismét a felelet.

Titus ekkor lehajotta a fejét. A papnők lassan elindultak. A patricius felugrott a földről.

— A neved — kiáltotta a legkarcsubb után.

A vestaszűz ekkor megfordult, a szemében tűz lobogott fel, aztán szomorúan csak ennyit szólt:

— A vestaszűz.

Boni marquis emlékiratai

Aki szintén felfedezte Amerikát

Erdekes könyv jelent meg Párisban, amelynek a szerzője ezt a címet adta: Miként fődöztem fel Amerikát. Szerzője az a bizonyos Boniface de Castellane márki, aki mint Boni de Castellane először házasságával, majd örült költekezésével és különféle csunya botrányával, később válópörével foglalkoztatta a nagy nyilvánosságot.

Ez az emlékirat azt mutatja, hogy a márki nem változott meg: hat X-szel a vállán is ugyanaz a cinikus és férfi szemérmert nem ösmerő alak, amilyen a múlt század végén volt, amikor áthajózott az Océánon, hogy a newyorki Five Avenue valamelyik palotájából kihorgásszon magának egy milliomos halacsát, Boni ur előtt is jártak efajta modern conquistadorok Amerika földjén, de Boni ur az elsőség abban, hogy a nagy cocotte-ok példájára öreg napjaiban a közönség elé terít, milyen eszközökkel szerzett magának — gazdag élettársat.

A márki nem direkt a Gould-leány után ment ki Amerikába, hanem azzal a céllal, hogy akármilyen gazdag nőt vessz el feleségül. A házasságra franciaországi hitelezői szorították. Tökéletesen el volt adósodva s a hitelezők, hogy pénzükhöz juthassanak, utolsó kísérlet gyanánt összeadtak 20.000 frankot és egy megbízottjuk kíséretében átküldték Newyorkba.

Amikor Castellane márki nekiindult „Amerikát felfedezni”, a newyorki milliomosok körében egy magyar főúr volt az ünnepe „star”, Hadik Sándor gróf, egyike a legszebb, legdálisabb férfiaknak, emellett rendkívül nagyműveltségű és lebilincselően szellemes. Hadik gróf nem házasodni ment Amerikába, hanem a villamosságot tanulmányozni, komoly studiumokat végzett Tesla-nál, akit a szakemberek följé helyeztek Edisonnak. Talán az is hozzájárult nagy népszerűségéhez a newyorki társaságban, mert a lapok riportereinek kijelentette, hogy egyáltalán nincs szándékában milliókat hozomány címén elvinni Amerikából. A fiatalabbik Gould-kisasszony azonban, akinek a hozománya meghaladta a 100 millió frankot, annyira beleszeretett Hadik grófnak, hogy valóságos üldözte: az is megtörtént, hogy amikor a gróf késő éjjel hazatért a szállodába, a hallban ott találta a reá várakozó szerelmes miszt, Végül is Hadik a leány fivérét figyelmeztette, hogy ügyeljen nővéreére és ne engedje, hogy kompromittálja magát. Ekkor került Newyorkba a hitelezői felügyelet alatt álló Castellane márki, akit Hadik gróf Párisból ismert. Gould Annyt tulajdonképp Hadik beszélt rá, hogy nyujtsa kezét a francia márkinak.

Az esküvő napján a boldog vőlegény sürgönyt küldött Párisban levő barátjának, amelynek az volt a tartalma, hogy „a zseb örül, a szív szomorkodik”. Ez a távirat aztán később, amikor az asszony válópört indított férje ellen, a többi kompromittáló dokumentum sorában szerepelt.

Könyvében úgy tünteti fel Boni de Castellane, mintha nem volna egészen bizonyos arról, hogy miért vált el a felesége. Hát az kétségtelen, hogy az asszony sokat elnézett neki. Boni ur örülten költekezett, az Etoile-tér melletti paotájában vége-hossza nem volt a legpazarlóbb estélyeknek s a derék gentleman a felesége pénzén kedveskedett drága ajándékokkal a művészvilág hölgyeinek. Az asszony mindaddig tűrte ezt, míg bele nem szeretett férje unokafivérébe, Sagan hercegbe. Ekkor hagyta ott Boni urat és indította meg a válópört, amely végzetes csapás volt a férje — zsebére. Elkeseredésében mi telhetett tőle? nagyot ütött botjával — Sagan herceg fejére. Párba lett az utcai botrányból, de Anny Gould nem tért vissza Castellane márkihoz, aki aztán a válópör folyamán tartásdíjat követelt a feleségétől. Erről sem tesz említést a könyve. Talán mégis van a világon valami, amit Castellane márki is szégyel?...
•••

HIREK

DECEMBER

7

VASÁRNAP

Küldje be előfizetését!!

Tisztelettel felkérjük a vidéki, hátralebent levő előfizetőinket és viszont-elárúsítóinkat, hogy az egyidejűleg megküldött felszólításunkon jelzett összeget forduló postával utalványozni sziveskedjenek, nehogy a lap további küldését kénytelenek legyünk beszüntetni. Teljes tisztelettel

„Délbácska” kiadóhivatala.

Üzenet a távolba

— Knut Hamsun —

*Te ürge kis galamb vagy,
Oly hófehér és szelid,
Mely, ugy rémlik, tegnap este
Szobámat körülrepte —
Bár volnál most is itt!*

*A szálló esztrádáján
Dalt sir egy énekes,
Mint mandolinon kíséret —
S képed szívemben feléled,
A finom és kecses.*

*Most kél a hold sugára,
Kürrőláncol s nevet,
Papiomát szellő bogozza,
Mint hogyha tőled hozna
Egy halk üzenetet.*

*Jó éjt, szelid madárkám!
Kísér szív és gondolat...
A mandolin hallgat régen;
Ejjél van. Mely már kelőben,
Jó reggelt hozzon a nap!*

— Az új főjegyző esküje. Dr. Gyurgyevics Branko volt palánkai főszolgabíró, akit a belügyminisztérium Novisad város főjegyzőjévé nevezett ki, tegnap letette a hivatalos esküt. Gyurgyevics Branko hivatalát csütörtökön foglalja el.

Egy forradalmi rablás a bíróság előtt. A novisadi feljebbviteli bíróság december 11-én tárgyalja a bácsioldvári haramiák bűnügyét, akik a forradalom napjaiban 1918. november 15-én Varga Mihály, Berki Istvánné, Bernhard Ferenc, Balázs István, Botka Vilmos, id. Hanák József és Fányi Mátyás házába betörték, azokat súlyosan bántalmazták és kirabolták. A novisadi törvényszék a banda vezetőjét 3 és fél évi börtönrre és az összes károk megtérítésére ítélte.

Hat másodperc alatt a föld körül. Berlinben tegnap délbent nyitották meg a német szikratáviró kiállítását a birodalmi elnök, a porosz miniszterelnök és több minisztérium képviselőinek jelenlétében. Brodow államtitkár közölte, hogy arra a szikraüzemre, amelyet délbent 12 órakor Rocky Pointen és San Franciskón át leadott Honoluluba, hat másodperc múlva megérkezett Berlinbe az üzenet megkapásának jelzése. Ez a szikratávirat tehát hat másodperc alatt megtette az utat a föld körül. A megnyitó ünnepség befejezésekor a megjelentek ezután körsétát tettek a kiállításon.

— A Délbácska legközelebbi száma a hétfői ünnep miatt szerdán reggel jelenik meg a rendes időben.

— Felemelték a kenyér árát. A rendőrség a kenyér árát fél dinárral felemelte, a fehér kenyér kilogrammja most 6 és fél, a barna kenyéré 5 és fél dinár. Ugyancsak felemelték a tojást darabonként két és fél dinárra.

— Chamberlain Rómában. Chamberlain angol külügyminiszter tegnap Párisból Rómába érkezett, ahol a népszövetség ülésein Angliát fogja képviselni.

— Fülöp szász-koburg-góthai herceg örökösének nyilvános cíva-kodása. Egy bécsi lapban Fülöp Jósias, szász-koburg-góthai herceg központi igazgatóságának feltűnést keltő nyilatkozata jelent meg, amelyben az igazgatóság közli, hogy Cyrill bolgár herceg és Dorotya schleswig-holsteini herceggasszony Kélföldön kölesönöket óhaj felvenni és erre a célra az elhunyt szász-koburg-góthai herceg hagyatékához tartozó több birtoktestet ajánl fel. A jóságigazgatóság kijelenti, hogy a hitbizományok egyedüli örököse Jósias Fülöp herceg és Cyrill herceg, valamint Dorotya hercegnő a hagyatékuknak csak igen csekély részére tartanak igényt. Ezenfelül még külön kártérítési igényei is vannak Fülöp Jósias hercegnő a hitelt keresőkkel szemben, miért is a központi igazgatóság szükségesnek tartja a hitelezni szándékozók figyelmét erre a körülményre felhívni és megjegyezni, hogy ezen kölesöntárgyalásoktól teljesen távol áll.

Értesítem az érdekelteket, hogy mostani tánckurzusomat e hó 7-én, vasárnap este **KOSZORUCSKÁVAL** befejezem. Egyben tudatom, hogy f. hó 8-tól új kurzusra elfogadok beiratkozást és biztosítom, hogy bárki minden táncot tökéletesen megtanul egy kurzus alatt. Tisztelettel **Kačanski Nikola** táncbanár.

— Egy felhőkarcoló, amely inog. A legmagasabb newyorki felhőkarcolón, a Woolworth-palotán, a legközelebbi vihar alkalmával érdekes vizsgálatot fognak végezni. Az utóbbi időben ugyanis egyesek azt a megfigyelést tették, hogy a felhőkarcoló nagyobb viharok alkalmával erősen inog. A legközelebbi viharnál mérnökök mennék ki a palotához, hogy az ingást megállapítsák.

— Képviselő választások a róm. kath. hitközségben. A novisadi róm. kath. hitközségi képviselőtestületi tagok választását a folyó évi november hó 23-iki közgyűlési határozat értelmében folyó hó 14-én, vasárnap fogják megtartani a hitközség tanácstermében Templom-udvar 2. szám alatt. A választás délelőtt 9 órakor veszi kezdetét. Felhívatauk az összes választói jogosultsággal bíró róm. kath. férfiak, hogy a fentnevezett napon választói jogukkal éljenek. Az elnökség.

(x) Dr. Vasilije Mogin szülész és nőgyógyász, rendelését (saját házában) Miletičeva 12. megkezdte. Rendelnaponta délelőtt 10-12-ig s délután 2-4-ig.

Utazóbőröndök, Női Kézitáskák, s mindennemű BÖRÖVEK, diszmitárak legjobb, legszebb s legolcsóbb kivitelben csak a készítőnél, F. Ditrichnél Nsád, Kr. Petra 30

Bécai gázkoksz, szén és fa Schönberger és Társa cégnél, Örményut. Telefon 401. (9827-2-0)

Butorszükségletét meglepő és olcsó árban csakis **HEMLER PÉTER UTÓDAINÁL** szerezheti be. - Telefon 256.

— Rodics Rafael felszentelése. Rodics Rafael volt bánági apostoli adminisztrátor, beogradi érseket ma szenteli fel Pelegrinetti pápai nuncius, a beogradi Krunska-utcai katolikus templomban.

— A Női Mária Kongregáció e hó 8-án, hétfőn délután 5 órakor ünnepes gyűléssel kapcsolatban üli fennállásának 20 éves ünnepét. Kérjük a kongreganistákat, hogy ki-ki a szokásos szt. gyónást elvégezni el ne mulassza és a közös szt. áldozáson, (hétfőn reggel a 6 órai misén) résztvenni sziveskedjen. Az ünnepes gyűlésre tagjaink teljes számán kívül vendégeket is szivesen látunk. A kongregáció vezetősége.

— Svengali — dr. Mabuse. A kitérő telepata és suggestör hétfőn, december 8-án este fél 9 órakor a Slobodában közkinvátra egy utolsó bucsuelőadási rendezet, amely alkalommal dr. Mabuse szenzációs bűnügyi esetét fogja bemutatni. Az elővételi pénztár hétfőn délután 3 órakor nyílik meg.

— A tüzoltóság alparancsnoka. Dr. Sztéfanovics Zsárkó polgármester Rassweiler Andrást az önkéntes tüzoltók alparancsnokát a novisadi városi tüzoltóság alparancsnokává nevezte ki. Rassweiler András tegnap letette a hivatalos esküt és azonnal el is foglalta hivatalát.

— Hirtelen halál. Szukura András 60 éves zsabylai ember tegnap este 6 óra után a Szvetoszavszka utcában özszeesett. Az odahívott dr. Klucka György városi tiszti orvos már csak a beállott halált konstatalhatta. Szukura holttétet kiszállították a kórház hullakamrájába.

— Az elbocsátott tisztviselők pörlik Szubotica városát. A kormány nemrégiben minden végkielégítés nélkül elbocsátott állásából husz szubotica városi tisztviselőt. Miután Szubotica városa csak néhány tisztviselőnek szavazta meg a nyugdíját, a nyugdíj nélkül maradt tisztviselők pert indítottak a város ellen.

— Albert Thomas tegnap az udvarban volt ebéden, ma pedig a beogradi egyetemen fog előadást tartani.

— A szekicsi választóhelyek Schumacher német képviselő intervenciójára az állami főbizottság úgy döntött, hogy ezental Szekicsen két választóhely lesz.

(v) Sorsjegyek az új játéktervezet I. osztályához már kaphatók Lustig Lajos váltóüzletében, Novisad, Kralja Aleksandra ulica 13.

A legszebb és legalkalmasabb Karácsonyi ajándékot **F. DITRICH BÖRÖNDÖSNÉ** Novisad, Kralja Petra 30. szerezheti be. Ne mulassza el a kirakatokat meglátogatni!

Mozi

A kuruzsló (Sarlatan) már csak ma marad még az Apolló műsorán, melynek eddigi előadásai a Kertész—Várkonyi—Mary Kid hármas nagy sikerét jelentik. — Az Odeonban „Az utolsó álom” Francesca Bertinivel a főszerepben kerül még csak ma színre. Ez a kitérő film Olaszország legszebb tájait mutatja be. Kísérőfilmként Harrald Lloyd: „A boldog férj” című kacagtató 2 felvonásos vígjáték szerepel. Hétfőn és kedden Judit, egy igen érdekesítő tárgyú dráma kerül Makovska Helenával színre, amelyet a cenzurahivatal tartalma miatt csak felnőtteknek engedélyezett.

38 év óta SÁRG-FELE

KALODONT

FOGKRÉM

100% tiszta, természetes anyagokból készült

Innen-onnan

Erdekes évforduló. Negyven éve most annak, hogy 1884. november hó végén nagy szenzációja volt Bécs városának. Rudolf trónörökös és barátja, János Szalvátor főherceg, leleplezték Bastiant, a hirneves hipnotizőrt és spiritisztát. Pedig Bastian eleinte a Burgban is bámulatot keltett érthetetlen mutatványával. A főhercegek egy távolabb eső oldalszárnyak padlásán rejtették el, lim-lom közt, egy értékes melltűt és Bastian magával vitte a főhercegeket, bekötött szemmel vezette őket évek óta lezárt folyosókon, soha nem használt és előtte bizonyára ismeretlen eldallépcsőkön át, föl a padlásra és ott a földszékben az egyik mestergerendán megtalálta az odarejtett tűt! Mégis rajtavesztett később egy egyszerű spiritiszta mutatványon. A két főherceg lefogta kezét és hirtelen megvilágosítván a sötét termet, leleplezte Bastian trükkjét.

A pórul járt spiritiszta, távozás előtt, így szólt a főhercegekhez:

— Önök nem engem bántottak meg, hanem a szellemeket. Nem én állok ezért bosszút; hanem az asztrál lények. Önök ezért mind a ketten erőszakos halállal fognak kimulni!

Rudolf trónörökös gúnyosan kérdezte: — De, remélhetőleg, a harctéren, a becsület mezején? Ugy-e bár, oh dicső mester, mint katonai hajok meg, császárt és hazáért?

Mire Bastian, szikrázó szemmel: — Nem, oh nem. Ágyban, párnák közt halni meg; orgyilkos kezétől. És nem császárt és hazáért, hanem elhagyott barátjának bosszujából.

Azután János főherceghez fordult: — Ön pedig iszapban, fővényben fele halálát. Távol hazájától és azoktól, kiket szeret. És senki sem fogja tudni, hogy hol és mikor halt meg.

Tovább nem folytathatta, mert a burgszandárok kivezették.

Rudolf trónörökös közismert tragédiája megerősítette a hipnotizmus ezuttal valóban látnoki szavainak igazságát. A másik főherceg Orth János néven tette magát világszerte ismertté. Az a titokzatosság, amely a bolygó főherceg életét fűdi, éppen nem zárja ki, hogy a jóslat rávonatkozó része is beteljesedett.

Középkori tett és ítélet Bánffy-hunyadon. Bánffy-hunyadról jelenti tudósítónk: Gólya János bánffy-hunyadi fűszeres szombaton reggel a hajnali órákban valami gyanus neszre lett figyelmes, ami az istállója felől hallatszott. Amint arrafelé ment, megdöbbenéssel konstataálta, hogy lova döglötten fekszik az istálló padozatán s egyik tehene szintén megsebesülve vergődik. Keresgélni, kutatni kezdett, midőn egy pénzárccát talált a földön, amit valószínűleg véletlenül hagyott hátra a tulajdonosa. Amint a tárcát kinyitja és az iratokat nézegeti, nem sok fáradságába került megállapítani, hogy annak tulajdonosa a monostori bíró, nyilvánvaló tehát, hogy az állatok megkínzását csak ő követhette el. Azonnal jelentést tett a csendőrségen s a községi bírót elfogatta. A csendőrök a községi bírót a délutáni órákban Bánffy-hunyadra vitték s az illető beismerte, hogy tényleg ő szurta le az állatokat. Erre a csendőrök egy társzekeret állítottak elő, a monostori bíróra ráparancsoltak, hogy hurcolja ki a lovat az istállóból, azután pedig üljön mellé és az egész városon végigvonulva azt kiáltozta: „Igy jár, aki a más lovat leszurja.” A nem mindennapi látványosságra nagyszámban gyűlt ki az utcák népe, a gyermekek és kíváncsiak egész tömege kísérte a furcsa menetet.

Sport

Törökország válogatott csapata öt mérkőzést játszott Oroszországban. A kolozsvári Ellenzékben olvastuk a következő hírt:

A napokban Konstancába érkezett egy „Carnaro” nevű olasz hajó, mely Oroszországból hazafelé szállította a török válogatott csapatot. Kiderült, hogy Törökország reprezentánsai egész november hónapban a vörös szovjetkörtársaságban tartózkodtak és ott öt mérkőzést játszottak különböző csapatokkal. A csapat vezetőjének Nehad Asamnak nyilatkozata szerint a legelső mérkőzést november 8-án a moszkvai „Soviet” csapatával játszották le és 3:1-re győztek. A másnapos revánsmérkőzést 2:0-ra nyerték meg a törökök. Három nappal később egy moszkvai kombinált csapat fölött 3:0 arányban győztek. November hó 21-én az odesszai „Odesky”-t verték meg 3:2-re, a 23-iki revánst szintén 3:2-re nyerték meg. Az utóbbi időben a mérkőzések 9 fok hidegben folytak le. A törökök előadása szerint a sportélet elég fejlett Oroszországban és egész utazásuk alatt a legbarátságosabb fogadtatásban részesültek. Törökország így az első, melynek sportemberei a szovjet-államban először vették fel az oroszokkal a sportérintkezést.

Franciaországban a futballbírákat is biztosítják. Párisból jelentik: A francia labdarugó szövetség az utóbbi időben előforduló sajnálatos bírónszul-talások hatása alatt a saját költségén biztosította az összes futballbírákat.

Újból meghalt egy bíró a pályán Londonban. Londonból jelentik: Csak nemrég történt, hogy egy angol futball bíró mérkőzés közben szívizéhhüdes következtében összeesett és meghalt. Vasárnap egy hasonló eset történt a Woking-Summerstowson, serlegmérkőzésen. Az első félidő közepén Blake bíró egy tacsbedobásnál összeesett és a játékosok karjaiban meghalt. Az újabb halálos eset az angol orvosokat is megnyugtatta és nyilatkozatuk szerint a teljesen egészséges bírók halálát a megfeszített fizikai és agymunkával járó túlterheltség okozhatja, ami az idegzetet a végsőig feszíti, különösen a fontosabb döntő mérkőzéseken.

A bécsi válogatott játékosok fejenként egy millió koronát követelnek a svéd-osztrák mérkőzés bevételéből. Bécsből jelentik: A profi labdarugósport történetében is példátlan az osztrák válogatott játékosok azon követelése, hogy fejenként egy millió koronát fizessen a szövetség részükre a legutóbbi svéd-osztrák mérkőzés bevételéből. Az osztrák szövetség keményhangu levélben intette le a válogatott játékosok hazafiátlanságát, akik nem törődve hazájuk színeivel, dicsőségével és azzal az ázsiónövekedéssel, amit egy profijátékosra a válogatott csapatban való beválasztása jelent; egy rókáról két bőrt akarnak lenyuzni.

Rendkívüli választmányi ülést tart ma délelőtt fél 12 órakor a NAK a klubhelyiségben. Felkéretnek az összes választmányi tagok, pontosán megjelenjenek. Főtítkár.

A NAK birkozói indulhatnak a mai sombori nemzetközi birkozó versenyen. A novisadi egyesület már a múlt héten igazoltatta birkozóit és a szövetség erre megadta az engedélyt.

Beograd válogatott csapata ma délután a zemuniak válogatottja ellen játszik. A főváros válogatottjában egy Jugoszlavia játékos sincsen, ami érthető is, mivel a bajnoksapatnak Zagrebban kellett volna játszani. Beograd csapata így áll fel: Laki (BSK), Kumanudi (Jadran), Marjanovics (Jedinstvo), Tomasevics (Jed.), Marinkovics I. (BSK), Marinkovics II. (BSK), Vasiljevics (BSK), Simics (Soko), Wetzter (BSK), Atanakovics, Todorovics (Jedinstvo). Zemun csapata ugyanabban az összetállításban játszik, mint amellyel hogy legutolsó Novisadot legyőzte.

Tőzsde

Z ü r i c h, december 6. (Zárlat) Beograd 7625, Newyork 51650, London 2415, Milano 22375, Páris 2785, Prága 1557, Bécs 0007275, Budapest 00070, Bukarest 2525, Szófia —, Szaloniki 920, Berlin 123—, Brüsszel 2550, Amsterdam 209—.

Novisadi terménytőzsde

1924. december 6
Hivatalos jegyzések.

Buza bácskai 76 kg-os 2 százalékos kötés 400 (200 mm), bácskai 75—76 kg-os 2 százalékos kötés 400—405 (1000 mm), bánáti 75 kg-os 2 százalékos hajóval kötés 400 (3000 mm).

Tengeri bácskai kötés 185 (1000 q), bánáti Senta paritásban kötés 185 (1000 mm), bánáti decemberre kötés 160 (600 mm), szerémi garantált kötés 185 (300 mm), szerémi Zemun paritás kötés 185 (1000 mm), szerémi decemberre kötés 185 (500 mm).

Buzaliszt bácskai 6. sz. kenyérliszt kötés 415 (100 mm), 7. sz. kenyérliszt kötés 355 (100 mm), 2. számú főző bánáti Smederovo kötés 540 (300 q).

Buzakorpa bácskai kötés 17750 (100 mm).

Kender bácskai kínálat 2275, kereslet 2250.

Irányzat: nyugodt.
Hétfőn szünetel a tőzsde.

Szerkesztésért felel: TOMÁN SÁNDOR
Kiadó: „DÉLBÁCSKA lapkiadóvállalat”

HOVÁ SZALADSZ!!

Szaladok (8226-2-30)
FELLNER ZSIGÁHOZ
Novisad, Jermenska ulica 3., hol legjobb minőségű saját gyártmányu papirzacskót és csomagolópapírost legolcsóbban kaphatom.

Apró hirdetések

ÓNOZOTT RÉZ- és ACÉLÜSTÖK, üstházak legnagyobb választéka VASA MALOČIĆ rézműves műhelyében Novi Sad, Kisačka ulica 32. 9917—1—2

NAGY, száraz, világos PINCE a Temerin-utcában kiadó. Cim a kiadóban. 1—2

EGY NAGY RAKTÁRHELYISÉG KIADÓ Futoski put 70. 10034—1—2

A FŐZÉSHEZ némileg értő mindeneseány azonnali belépésre kerestetik. Cim a kiadóban. 1—0

ELCSERELNÉM egy szoba-konyhából álló belvárosi lakásmat ugyanolyan lakással. Érdeklődni lehet Zeljeznicka u. 30. trafikban.

ÁLLÁST KERES?

Hozassa meg Osijekről, a „Fortuna” pályázati közlőnyt. Minden száma, — az ország minden részéből, — körülbelül 300 különféle betöltendő férfi és női állásra vonatkozólag közöl hirdetményeket, szerb, horvát, német és magyar nyelven. Mutatvány-szám ingyen nem küldetik, utánvét melletti rendelés nem fogantositatik. Egyes szám ára 10 dinár. Egy hóra 35 dinár, negyedévre 100 dinár. 9992 1—8

EGY ÜGYES VARRÓLEÁNY házakhoz ajánlkozik. Cim a kiadóban. 10030-2

ELADO egy teljesen új, fehér háló, — egy talpra eső pojáca (regiség.) Több szoba dísz tárgy. Cim a kiadóban. 10059-3

HIRDETÉSEK

Köszönetnyilvánítás

Ezuton mondok köszönetet mindazoknak, kik felejthetetlen emlékü

FERI

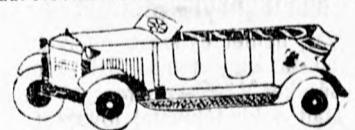
fiam elhunya alkalmával a temetésen való megjelenésükkel és adományaikkal mérhetetlen fájdalomon enyhíteni igyekeztek. Hálás köszönettel

őzv. Hochwald Gáborné.

BÉRAUTÓJÁRAT

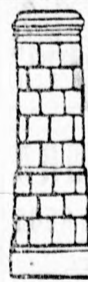
Temerin—Novisad között.

Indul Temerinből reggel 7 és d. u. 2 órakor. Indul Novisadról d. e. 11 és d. u. 5 órakor.

Állomás a Barth-féle vendéglősnél Jovana Subotica u. 18. (ezelőtt Rézműves-utca, a kis posta mellett.)

Viteldij oda és vissza szem. 65 Dinár.

Háziasszonyok figyelmebe!

Cserépkályhák és sparkerdek átrakását és javítását felelősség mellett j u t á n y o s a n készítem

Ökrész Sándor

kályhás
Novi Sad, Futoski put 15.

„JUGOSLAVIJA”

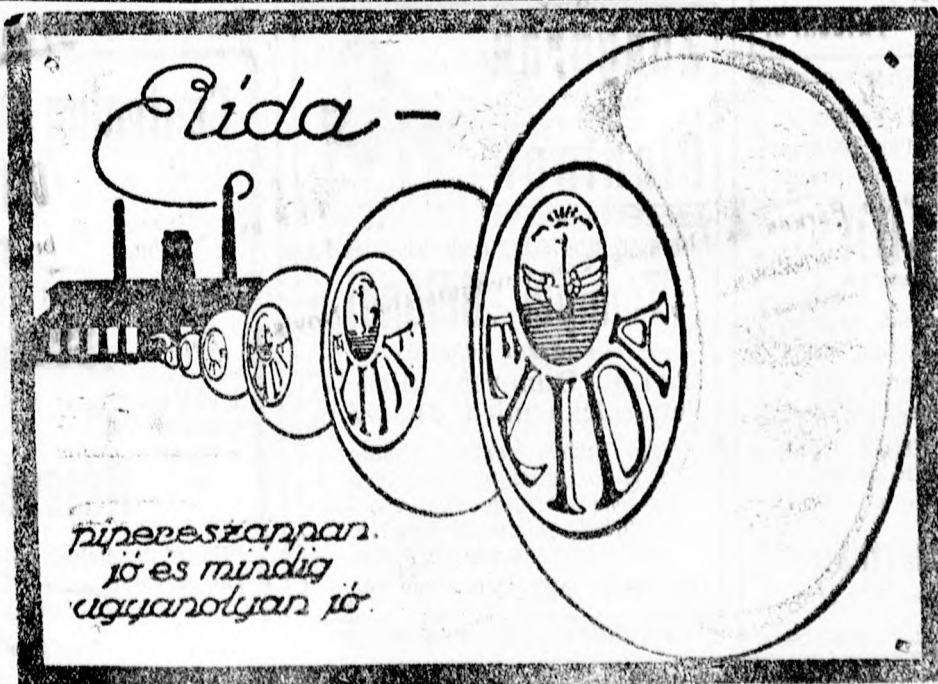
Általános Biztosító Társaság
Novisad. Zrinyi Petar ul. 36.

TELEFON: 55.

Foglalkozik a biztosítás minden ágával.

Ridikulók, Necessairek, Kofferek

nagy választékban Duna u. 20. Bőr-áruüzlet.

pipeveszappan.
jó és mindig ugyanolyan jó.

Van szerencsém

a n. é. közönség szíves tudomására adni, hogy vasárnap

Halpabrikást rendezek. Milatta János, vendéglős

Kitünő ételek és italok. - Elsőrendű cigányzene.

Számos látogatást kér

(a kórházzal szemben.)

Fűszer- és vegyesárkereskedés

jó helyen, Petrovaradinban, előrehaladott életkor miatt eladó.

Andres Ferdinánd
Petrovaradin, Fótér 35.

Eladó egy keveset használt szép, modern, komplett fekete tölgyfa ebédlő

15.000 dinárért

Cetinjska ulica 15.

Bejárat az Apolló udvaron keresztül.

Gépfavágók!

Megérkeztek az extra vékony és kiváló minőségű kőrfűrész lapok.

Krausz Miklós

műszaki kereskedés, Novisad, 10055 Jevrejska 18. 1-2

Lakás kiadó.

3 szoba-konyha, mellékhelyiségekkel, azonnal beköltözhető. Érdeklődni (Lenau) Cetinjska ulica 5. az Apolló udvaron át. 1

VÁLOGATOTT SZEMŰ FRISS

MARONI

érkezett és kapható

V. KOLARSKI, Kr. Alexandra ul. 1. és JOVAN KOLARSKI, Temerinska ul. 29. 10053-1-4

Érettségizett, több évi praksissal rendelkező

mérlegképes könyvelő

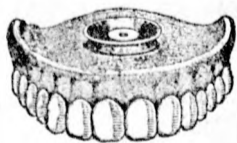
magyar, német és szerb nyelvtudással, állását változtatná. Szíves megkereséseket „Szakértő” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Főkönyvelő

elvállal órákönyvelést, rendbe hoz elhanyagolt könyvelést, vállal mérlegkészítést és új könyvek felfektetését. Szíves megkereséseket „Szakértő” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

SOKOLOVA-ZUKOVSKA

FOGORVOS

Rendel:

8-12 és 6-7

Futoski 6.

A magyar földműves és gazdasági altisztek nélkülözhetetlen tanácsadója a

KISGAZDA

Megjelenik kéthetenként egyszer, mint A SZIV UJSÁG gazdasági melléklete. Előfizetési ára A SZIV UJSÁG hetenként megjelenő kat. hitbuzgalmi lappal együtt egész évre: 66 dinár, félévre 33 dinár. Megrendelhető a

Szent Antal Nyomdavidállalatnál Subotica, Harambašićeva ul. 5. 4-0

HÁZ

fűszertizlet helyiséggel eladó.

Bővebbet

SZÜCS MINÁLY-nál, Novisad
Futoski put 94. 1-3

ÉRTESEM

a n. é. hölgyközönséget, hogy Futoski put 50. szám alatti rövidáru üzletben mindenmennyiségű angol és francia szabómunkát, kabátok, kosztümök készítését, továbbá géphímzést olcsón vállalkozok.

Tisztelettel

ZLATA P. PUŠKAREVIĆ.
4-9

Zsákok juta, len s kenderből minden méretben, liszt, korpa, só, cukor, szilvának stb. stb. Gyapju és tollzsákok, szalmazsákok kikészítőtelepe. Jutahessianok és lenszövetek minden minőségben. Használt zsákok nagyban eladása.

Ponyvák vagon, cséplőgép és egyéb célra rendelkezésre 24 óra alatt elkészülnek. Olcsó beszerzési forrás minden vastagságú és minőségű

Zsinegekben

kötélárak, halászati cikkek, kerti és tüzoltó tömlők, malom hevederek, takarók, speciális külföldi zsinegek és fonalak.

Schiff Ábrahám

zsák, zsineg és ponyva nagykereskedő, zsák és ponyva köleszőző.

Főüzlet: Novi Sad, Futoski p. 4. Tel. 403. Sürgőnycim: JUTESIF. — Fiókok: Bécs, Budapest, Zagreb. — Fiók: Beograd, Karadjordjeva ul. 21. a hajóállomással szemben. Tel. 29-25. Sürgőnycim: KANAPIA.

Kivánatra külön ajánlattal szolgálunk

Legújabb szab. falalmány! Nívóújdonság!

B.O.B. Beton-pénzszekrény-gyár R. T.

VUKOVAR

Táviratcim: Bob Vukovar. — Int. Telef. 56.

GYÁRT és SZÁLLIT mindenféle

Acélbetonszekrényt,

Aktaszekrényt,

Trezorajtókat st.

a legjobb és legszolidabb kivitelben. Vezérképviselet és egyedárusítás Jugoslavia részére:

GOLDSTEIN ÁRMİN

ügynöki és bizományi iroda

VUKOVAR. Képviselet és bizományi raktár: **Krausz Ede** bu-

torkereskedő Novisad. — **REKA** ügy-

nöki iroda Novi Vrba.

Feltétlen tűzbiztos! Teljesen betörésbiztos

I. Novisadi Dobozgyár D. BARTH, Petra Zrinjskog 17.

Előállítás: Mindenféle dobozt legjobb kivitelben, legolcsóbb áron. Mindenféle mérték utáni megbízásokat pontosan szállít. Nagy raktár konfekciós postaskatulyákban, női kalapskatulyákban, bonbon és desszertdobozokban és cipőskatulyákban. Összesukható redőny-skatulyák Lehmann-pomádé stb. részére. **Elsőrendű barna patentlemez és fehér falemez** gyári lerakata legolcsóbb napiárakon. Nagyság 70-100, minden erősség és szám állandóan raktáron. **Műfolt bőrkereskedők részére** 25 kg. vásárlásnál már gyári árban kapható. Kérjen árjegyzéket. Mindenfajta füzödrot minden számban raktáron. - **Versenyen kívüli árak!**

ZONGORÁK és PIANINOK

elsőrendű bécsi és berlini gyártmányuak, részletfizetésre mérsekelt áron kaphatók

M. KLEIN KÁROLY
zongora raktárban Novi-Vrba,
Kralja Petra ul. 381. sz.

Figyelem! Téli férfi szöveteimet Olcsó árak!

a karácsonyi idény alkalmával 15% engedménnyel árusítom.

GAVRA J. POLIT, NOVISAD

10040 KRALJA PETRA ULICA 15. — AZ ARANY OROSZLÁNHÓZ. 1-2

HOLLÄNDER SAM. és FIA

épület és tűzifakereskedés, Novisad, Daničićeva ulica 12.

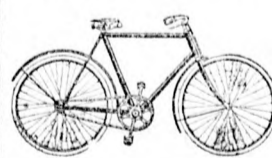
TELEFON: 445.

Elad a fűrésztelepről vagy a helybeni raktárból **nagyban és kicsinyben** minden méretű slov. (steier) **ácsof gerendát**; slov. (steier) és boszn. luc-jegenye és erdei-fenyő (Kiefern-Fichten und Tannen) **deszkat** (asztalosárut), mindenméretű **stafit (zárlécel)** és **lécel**. Erdei és luc-fenyő (Kiefern und Fichten) **osziopokat** villamosvezetékek, táviró- és telefonvonalak szerelésére. — Legjobb minőségű **komfórudakat**. 1. oszt. préselt nagy horgonyolt **tetőcserepeket**. — **Összesfajtájú tűzifát**, waggontételekben vagy ölszámra, felaprítva és házhoz szállítva. — A legjobb minőségű angol és porosz **diókokszt** és **darabos szenet**, vrdniki kőszent.

Az összes anyagokat nagy választékban állandóan raktáron tartjuk és azonnal szállíthatók. — **Állandóan raktáron tartunk (hőhányó) fapapátokat**. — Kérjük a n. é. közönséget, hogy szolidágunkról meggyőződhessen, nb. megrendeléseivel felkeresni sziveskedjék.

ENGROSS!

DETAIL!

Jung Henrik, Novisad, Žitni trg 19. (Buza-tér)

ajánlja t. vevőközönségének gazdagon felszerelt raktárát, u. m. új varrógépeket kerekpárokat, valamint kerekpár gummit, és mindenféle alkatrészeket. Nagy választék gramofon lemezekben. Nagy mechanikus műhely, ahol valamennyi szakmába vágó javítások garanciával elvégeztetnek. 4649-1-12

Centralna Banka za Trgovinu Obrt i Industriju D. D. Zagreb

Filiale: **NOVISAD**

Táviratcim: „CENTROBANK“

Telefon: 82, 83, 367.

KRALJA ALEKSANDRA UL. 16.

Fiókok: Brod N/S., Djakovo, Ivanec, Karlovac, Klanjec, Krapina, Koprivnica, Maribor, Novisad, Požega, Ruma, Varaždin, Veliko Trgovište.

Részvénytőke Din. 80.000.000.

Elfogad betéteket, betétkönyvre és folyószámlára. — Vesz és elad devizákat és valutákat. — Leszámitol váltókat. — Folyósít hiteleket, mindenkor a legszolidább és a legkülansabb feltételek mellett.